

BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET, ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER DROGELLENES STRATÉGIÁJA

2014-2020

Tartalom

1. Bevezetés	3
2. Helyzetfelmérés, helyzetértékelés	3
2.1. Település nagysága	3
2.2. Demográfiai mutatók	5
2.3. Hátrányos helyzet, gyermekvédelmi mutatók.....	5
2.4. Drogfogyasztási adatok.....	7
2.5. A munkacsoportok által készített helyzetelemzés	10
3. Kapcsolódó helyi koncepciók vonatkozásai	10
3.1. Szociálpolitikai koncepció	10
3.2. Óbuda Békásmegyer Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója.....	12
3.3. Helyi Esélyegyenlőségi Program	13
4. Célok	13
5. Célok megvalósításának színterei	15
5.1. Egészségfejlesztés, kábítószer-megelőzés	15
5.1.1. Családi szintér	16
5.1.2. Köznevelési intézmények, gyermekotthonok.....	16
5.1.3. Helyi közösségek szerepe.....	18
5.2. Kezelés, ellátás.....	23
5.3. Kínálatcsökkentés	26
5.3.1. Főbb folyamatok.....	26
5.3.2. Szervezeti feltételek.....	29
5.3.3. Célok, alapelvek, tevékenységi terület	29
5.3.4. Feladatok	30
6. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)	32
6.1. Együttműködés	32
6.2. Képzés.....	33
6.3. Kutatás, adatgyűjtés	33
Mellékletek.....	34

1. Bevezetés

A kerület vezetésének szemlélete és intézkedései az igénybe vevők szükségletei szerint, a szociális érzékenységen alapul, az esélyegyenlőséget előtérbe helyezve. Ezt a szemléletet tükrözik a különböző koncepciókban megjelenő célkitűzések, fejlesztési irányok, az Önkormányzat intézkedései, melyekkel összefüggésében, azokhoz illeszkedve készült jelen stratégia.

Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata előző, droprobléma visszaszorítása érdekében keletkezett stratégiájában elkötelezte magát a kerületi kábítószer-probléma megelőzésére, a rövid és hosszú távú kezelésére, mely továbbra is elsődleges szempont. A helyi stratégia felülvizsgálata és újraalkotása nemcsak időszerű, hanem az új nemzeti stratégia megszületése és a körülmények változása is erre készítette megalkotóit. A jelen stratégia az előzőt alapul véve, a jelen helyzetet értékelve, a Nemzeti Drogellenes Stratégia prioritásait szem előtt tartva, a kiemelt területeket követve készült, a benne foglalt feladatokat, helyzetképet, alapértékeket és célkitűzéseket alapul véve, azokat a helyi sajátosságokra formálva. A stratégia megalkotása multidiszciplináris szemléleten és a tudományos ismeretek alkalmazásán alapul.

2. Helyzetfelmérés, helyzetértékelés

2.1. Település nagysága

Óbuda-Békásmegyér - nagyságát illetően - a főváros harmadik legnagyobb kerülete. A jelenlegi népességszám közel 130.000 fő. Elhelyezkedése folytán a főváros városépítészeti jellegzetességeinek többségét magán viseli. Megtalálhatók itt a belső városrészekre utaló tömörebb városias beépítések, a kisvárosias jellemzőket mutató alacsonyabb zárt sorú területek. Ugyanakkor a lakóterületek szempontjából jellemző a lakótelepek nagy területi kiterjedése (benne az ország egyik legnagyobb, összefüggő területű lakótelepével) ugyanúgy, mint a családi házas területeké. Ez utóbbiak részben a korábbi városkörnyéki települések sajátosságait magukon hordozva, - mint pl. Csillaghegy - aprótelkes, sűrű beépítésű területek, míg a hegyvidéki részeken laza, nagytelkes kertvárosi övezetek alakultak ki.

Mindezen területeket a kerületi és a városhatár mentén jórészt erdőterületek, valamikori mezőgazdasági és zártkert jellegű területek határolják. Ez utóbbi tényből adódik, hogy a zöldterületeken megjelenő hajléktalanság eddig és várhatóan a jövőben is nagy kihívás lesz Óbudán.

A kerület további jellegzetessége, hogy igazán meghatározó koncentrált városközpontja - az elmúlt évtizedek paneles lakásépítési programjának áldozatul esett régi óbudai halmaztelepülés-részek felszámolása miatt - nem fejlődhetett ki. A Flórián tér és a Fő tér igazgatási és kereskedelmi sűrűsödése nem vezetett nagyobb meghatározó intézményi koncentrációhoz. A hagyományos központ, a Fő tér már csak mementóként őrzi Óbuda régi hangulatát és utcarendszerének maradványait. A másik, városközponti jellegű - a Bécsi út és a Lajos utca közötti - Óbuda-Újlak revitalizációs terület átalakuláson esett át. Ez a „sokközpontúság” jellemzi az intézményes ellátások helyzetét is, hiszen sok telephelyen, decentralizáltan működnek szolgáltatásaink a kerületben, szinte egyenletes eloszlást mutatva.

Óbudára a korábban jellemző textilgyárak nagy ipari területei felszámolódtak, és főleg a nagyobb útvonalak mentén - mint pl. a Szentendrei út - funkciót váltanak. A volt agyagbányákra alapozott téglagyárak területei ma már a vállalkozás és a potenciális zöldterületi fejlesztés térségeivé váltak. A 70-es években Óbudára telepített iparterület, a Bécsi út - Szentendrei út közötti, korábban beépítetlen területen, a Kaszásdűlő térségében ugyanakkor kedvező lehetőséget teremt a mai igényeknek megfelelő, korszerű munkahelyi fejlesztések lábvetésére.

A kerület fejlesztési lehetőségeit meghatározzák az infrastrukturális adottságok. Egyes részei, elsősorban a történetileg korábban is a város beépített területei, valamint a lakótelepek és azok holdudvar-térségei teljes közművesítéssel ellátottak, viszont a Budapesthez később csatolt Csillaghegy, Békásmegyér területein, a hegyvidék legkésőbb beépült területein, vagy az utóbbi években belterületbe vont aranyhegyi, ürömhegyi és péterhegyi lakóterületeken még a csatorna hiánya akadályozó tényező egyes területek további fejlesztésében. A III. kerület ma a főváros egyik nagy elővárosi kerülete, mely közvetlenül a pilisi kistérséghez csatlakozik. Az agglomeráció közvetlen szomszédsága és annak felfokozott fejlődése jelentősen kihat a városrész mai életére.

A kerület területén a 70-es - 80-as években épült meg Budapest egyik legnagyobb koncentráltságú lakótelepi zónája. A lakótelepeken él a kerület lakosságának közel 65%-a, ezért a lakótelepeken megoldandó feladatok kiemelt szerepet kapnak a kerület fejlesztésében. Ennek egyik eszköze a közterületi rehabilitáció, másik az épület-felújítások ösztönzése, önkormányzati támogatása, illetve a lakótelepi építészeti arculat esetleges javítása. Fontos ugyanakkor – a szociálpolitika számára is – a közösségi területek megőrzése, fejlesztése.

2.2. Demográfiai mutatók

A lakosság száma 2013-ban a korábbi évekhez képest emelkedő tendenciát mutat. Nagyobb mértékben emelkedett a területen lakóhellyel rendelkező kisgyermek (0-3 éves korig) száma, valamint a 63-75 év közötti korosztály száma.

Év	0-3 évig	4-6 évig	7-14 évig	15-18 évig	19-62 évig	63-75 évig	76 év fölött	Összesen
2004	4293	2993	8817	5056	82423	14885	8197	126 664 fő
2005	4453	3035	8603	4890	81376	15192	8415	125 964 fő
2006	4573	3074	8251	4890	80431	15530	8640	125 389 fő
2007	4690	3166	8025	4892	79981	16209	8758	125 721 fő
2008	4716	3215	7982	4743	79166	15158	8857	123 837 fő
2009	4753	3306	8007	4670	78331	16990	8873	124 930 fő
2010	4684	3416	8167	4368	77523	17394	8966	124 518 fő
2011	4739	3572	8271	4172	76923	17911	9023	124 611 fő
2012	4599	3673	8414	4072	76303	18425	9056	124 542 fő
2013	4658	3687	8782	3949	76102	18967	9022	125167 fő

2.3. Hátrányos helyzet, gyermekvédelmi mutatók

Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosít a rászorultak részére:

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a természetbeni támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A jogszabály értelmében 2013. december 31-én 1710 gyermek (kis-és nagykorú együtt) részesült e támogatási formában.

A családok többségére jellemző, hogy egy illetve két gyermeket nevel, és a szülők közel fele egyedülállóként gondoskodik gyermekéről/gyermekeiről (1. számú melléklet).

A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítheti, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Az Önkormányzat 2013. évben az **alábbi támogatásokat** biztosította a területben élő arra rászoruló gyermekek/ fiatalok és családjuk számára, mely támogatások jelentős részét saját forrásból fedezte:

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- étkezéstérítési támogatás
- szociális tanulmányi ösztöndíj
- Óbudai Továbbtanulási Támogatás
- beiskolázási segély
- nyári táboroztatás
- karácsonyi segély

A fenti statisztikai adatok a kerületi vezetés elkötelezettségét tükrözik a hátrányos helyzetű lakosainak támogatását tekintve.

A gyermekjóléti szolgáltatások igénybe vétele önkéntesen vagy hatósági kötelezettséggel lehetséges. A gyermekjóléti alapellátás leggyakrabban önkéntességre épül, a védelembe vétel, az ideiglenes hatályú elhelyezés és az átmeneti nevelés a hatóság intézkedésére történik.

A gondozás típusaiból (2. számú melléklet) látszik, hogy az alapellátás keretében gondozott családok száma magas, hiszen a családgondozók a gondozási folyamat során arra törekednek, hogy a gyermekek családjukban tudjanak nevelkedni. Amennyiben a gyermek családban való tartása nem lehetséges, a családgondozó hatósági intézkedésre tehet javaslatot.

A szolgáltatást igénybe vevő gyerekek életkor szerinti bontása (3. számú melléklet) diagramjából látható, hogy a 6-13 (36 %) és 14-17 év közötti (37 %) gyermekek veszik leginkább igénybe szolgáltatásaikat. Arányait tekintve Békásmegyeren (Váradi utcai telephelyen) harmadával több a fenti két korcsoportnál fiatalabb, gondozott gyermekek száma, mint belső Óbudán (Váradi utcai telephely) (Váradi u: 30 %, Kelta u: 21 %).

A veszélyeztetett gyermekek számából készült diagram (4. számú melléklet) adatai rámutatnak arra, hogy az anyagi veszélyeztetettség igen magas. Ennek oka leggyakrabban a szülők munkanélkülisége és az ebből fakadó jövedelemhiány. A családok nagy részében egyik szülőnek sincs munkája. A mindennapi megélhetés számukra nagyon nagy gondot jelent, ami a gyermekek gondozására, nevelésére károsan hat.

A családgondozók a gondozási folyamat során többször tapasztalják, hogy a családok egyszerre több problémával is szembesülnek (5. számú melléklet). A leggyakrabban előforduló probléma típusok, az anyagi, gyermeknevelési, a családi konfliktusok és a szülők életvitele.

A szülők a saját problémáikra összpontosítanak, ezáltal sem idejük, sem kedvük nem marad a gyermekeik teljesítményének támogatására, ösztönzésére. A III. kerületre is igaz,

hogy a nehéz helyzetben lévő fiatalokkal kevés szervezet foglalkozik, bár akik szolgáltatást nyújtanak, hiánypótló tevékenységet végeznek. Sok fiatal idő előtt kikerül az iskolából, nem fejezi be tanulmányait. Miután „megszabadultak” az iskolai kötöttségektől, feladatoktól, motiváció hiányában otthon unatkoznak, vagy az utcát járják. A kör, amiből az iskolai pedagógus segítségével talán ki tudott volna törni, bezárult. Iskolából kiestek, de a kudarcuk színhelye egyébként sem vonzza őket, más befogadó intézmény pedig nincsen. Marad számukra az utca világa, ahol a semmittevésből, a lehetőségek hiányából, a megélhetési problémákból adódóan szerencsésebb esetben a fekete munka, rosszabb esetben az élvezeti cikkek és a bűnözés felé sodródnak. Egyre jobban megfigyelhetőek a nagyvárosi elidegenedési folyamatok.

Óbuda-Békásmegyer a drog fogyasztás szempontjából jelentősen érintett terület.

Az országos felmérések szerinti adatok a kerületben is hasonlóan jelentkezők, nő a veszélyeztetett fiatakorúak száma, az első kipróbálók aránya életkorban egyre lejjebb tolódik, az új pszichoaktív szerek megjelenése is növekedést mutat.

2.4. Drogfogyasztási adatok

Helyi drogfogyasztási szokásokról és egyéb adatokról a kezelést nyújtó szervezetek statisztikáiból, adat szolgáltatásaiból és az országos adatokból tudunk következtetni.

2011-ben került sor az ESPAD kutatássorozat ötödik felmérésére (Elekes 2012), melyet a Nemzeti Drog Fókuszpont az alábbiak szerint foglalta össze:

A megkérdezett 16 éves fiatalok 19,9%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert. Ennél magasabb, 24,9% volt azoknak az aránya, akik biztosan droghasználati céllal fogyasztottak valamilyen szert (a tiltott szerek mellett mágikus gombát, egyéb opiátokat pl. mákteát, szerves oldószereket, patront/lufit, mefedront). A visszaélészerű gyógyszerfogyasztás (orvosi javaslat nélküli nyugtatók/altatók és alkohol gyógyszerrel együtt) életprevalencia értéke 14,7% volt. Az összes (tiltott és legális) szerfogyasztás életprevalencia értéke a megkérdezett 16 éves diákok körében 28,8% volt. A fiúk 28,3%-a, a lányoknak pedig 29,4%-a fogyasztott már valamilyen visszaélésre alkalmas szert élete során.

A vizsgált szerek közül változatlanul a legelterjedtebb a marihuána, valamint a gyógyszerek orvosi javaslat nélküli fogyasztása és a szerves oldószer belélegzés. A

prevalencia értékek alapján az ötödik helyet a 2011-ben először kérdezett mefedron foglalta el, ezt követték az amfetaminok, az egyéb szerek és az ecstasy.

A 2007-es felnőtt népesség országos reprezentatív mintáján készült kutatás (Paksi és Arnold 2007) alapján a megkérdezett 18-64 éves korosztály 9,3%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert. Az éves prevalencia érték 2,6%, az előző havi prevalencia érték pedig 1,3%. A fiatal felnőtt populációban a szerfogyasztás a 18-64 éves népességben tapasztaltnál hasonló, csak gyakoriságában tér el attól. A 18-34 éves korosztály 20,9%-a fogyasztott már életében valamilyen tiltott szert, az elmúlt évben 6,4%-uk, az elmúlt hónapban pedig 3%-uk.

A 2001-ben, 2003-ban és 2007-ben készült vizsgálatok prevalencia értékei alapján (a 18-53 éves népesség körében) 2001 és 2003 között növekedett a tiltott drogok életprevalencia értéke és az éves prevalenciaérték is, 2003 és 2007 között azonban az életprevalencia érték nem változott (2003-ban 11,1%, 2007-ben pedig 11,2%) az éves prevalenciaérték pedig kedvező irányba mozdult el (3,9-ről, 3,1-re csökkent).

Az illegális szerek tekintetében a 18-64 éves népesség körében mind az élet-, mind az éves prevalenciák alapján (továbbra is) a kannabisz származékok fogyasztása a legelterjedtebb (életprevalencia 8,5%). A kannabisz-származékokat az ecstasy (2,4%), az amfetamin (1,8%) és a hallucinogének (1,4%) követik, a többi vizsgált tiltott szer életprevalencia értéke 1% alatti. A 18-34 éves korcsoportban szintén a kannabisz-származékok a leggyakrabban fogyasztott szerek (19,1%), ezt az ecstasy (5,1%) az amfetamin (4%) és a hallucinogének követik (3,2%).

A Kék Pont Drogambulancia 2013 évi beszámolója alapján, a 2011.07. hó és 2011.09. hó közötti kérdőíves szükségletfelmérő vizsgálat eredményei, melyet III. kerület különböző közterületein vettek fel:

Szociodemográfiai adatok

A mintába került 100 fő életkora 17 év, 1 fő kivételével mindenki III. kerületi lakos volt. A nemek arányát tekintve elmondható, hogy a mintába kerültek 40%-a nő, 60%-a férfi. A megkérdezettek jellemzően szülőkkel (28%), csak az anyjukkal (28%), vagy egyéb rokonokkal (21%) élnek. A mintában szereplők nagy része (43%) tanuló, míg 28%-a teljes munkaidős állásban van.

Szerhasználat

Az elmúlt év szerfogyasztási prevalenciájára vonatkozóan elmondható, hogy a megkérdezettek között - akik használóknak vallották magukat – mindössze egy ember

akadt, aki csak egyfajta szert használ. A minta fele kettő, illetve három különböző szert használt.

Szer fajtája	Napi	Rendszeres (heti 2-3)	Havi
Marihuána	15	38	82
LSD? Hallucinogének	0	1	14
Amfetamin, Ecstasy	1	20	34
Heroin	1	1	6
MDPV, 4MAC	3	9	42
Ketamin	2	6	0
Alkohol	9	48	92

A megkérdezettek 80%-a használt kábítószert, az alkoholt is beleértve. Leggyakoribb a rendszeres, heti 2-3 alkalommal történő marihuána- és alkoholfogyasztás, de jelentős a napi marihuána-, alkohol-, illetve „designer drog” használók száma is. A 16 éven felüliek egyharmada havi gyakorisággal fogyaszt speed-et és ecstasy-t, és ennek a 20%-a heti több alkalommal. Az utóbbi időben egyre többen használnak designer drogokat a hétvégi partikban, leginkább ketamint, mefedront és MDPV-t.

Szociális kapcsolatok, szabadidős elfoglaltságok

Az iskolán kívüli programok közül a bandázás – gyülekezés, több haverral, csoportba verődés a telepen – a legkedveltebb, majd a sport, azon belül is a futball és a BMX, ezen kívül a fiúk döntő többsége jár bokszolni vagy konditerembe. A szakkörre/különórákra járás a megkérdezetteknek nem jellemző, mindössze egy-két fiatal, inkább lányok, akik részt vesznek ilyen programokon. A szülőkkel való közös programokban a kérdezettek 30 %-a vesz részt. Ezt sokan a közös bevásárlásokra is értették, de a döntő többségük kirándulásra, túrázásra is megy családdal.

Mindemellett gyakori probléma a családok hátrányos helyzete kapcsán a kilakoltatás, így rendkívül nagy veszélyt jelent a területen a fiatalon – 18-20 éves kor környékén – való hajléktalanná válás.

A klubfoglalkozásra járók 14%-nak lakhatása ennek kapcsán nem megoldott. Jelentős részük barátoknál él, de vannak, akik a hajléktalan ellátásba is bekerülnek. Ezzel párhuzamban igen nagy arányban, 27%-ban vallották a megkérdezettek, hogy megélhetésük jelentős részét a kisebb bolti lopások és „csencselések” adják.

Az utcai munka során kialakult klienskapcsolatokban gyakorta tapasztaljuk, hogy bár ezen fiatalok motiváltak a munka vállalására, de környezeti-, és szociális deficitekből, továbbá kitartásukból adódóan ezen próbálkozásaik gyakran sikertelenek.

Ami a legjobban érdekli a fiatalokat a Pótkerék nyújtotta programok közül, az a közös zenélés, futball, és a filmklub. Bármely segítségért vagy a szüleikhez, vagy a barátaikhoz fordulnak leginkább és szívesen veszik a támogatást szociális munkásainktól is főleg munkakeresésben és életvezetési tanácsadásban.

Szórakozási szokásaik tekintetében leggyakrabban házibulikba járnak, de többen látogatják a környékbeli diszkókat és a kocsmákat is, koncertekre mindössze néhányan járnak.

2.5. A munkacsoportok által készített helyzetelemzés

- A kerületben az elsődleges prevencióval foglalkozó szervezetek jelenléte a legnagyobb, mind állami, mind civil szinten. A civil szervezetek anyagi biztonsága jóval alacsonyabb az általuk végzett munka társadalmi, közhasznú értékét tekintve
- Iskolai prevenció programok nincsenek rendszeresen. A képzett drog koordinátorok száma nem elegendő, az intézményekből mindössze 11-ben van jelen.
- Az ártalomcsökkentés, alacsonyküszöbű szolgáltatások megléte minimális (némi utcai szociális megkereső tevékenység folyik)
- A drogvizsgálatban a lakosság tájékoztatása, a szülők informáltsága alacsony
- Minimális a kommunikáció a problémával foglalkozó szervezetek között
- Laza a kapcsolat a rendőrség és a prevencióval foglalkozó szervezetek között
- Általánosságban elmondható, hogy a kerületben működő civil szervezetek döntő többsége – tevékenységi területétől függetlenül – részt vállal a gyermekek programjainak szervezésében, ezáltal segítve szabadidejük tartalmas és egészséges eltöltését.

3. Kapcsolódó helyi koncepciók vonatkozásai

3.1. Szociálpolitikai koncepció

A koncepció az alábbi, kábítószerügyhöz kapcsolódó módosításokat, fejlesztéseket tervezi:

- Szükséges fenntartani – és a jövőben tovább erősíteni – azokat a szolgáltatásokat – élükön a játszótér-programmal – amely főként a lakótelepi környezetben fellelhető, gyermek- és ifjúságvédelmi problémákra keresi a megfelelő választ.
- Különösen nagy jelentőségű a jövőben is a drogfogyasztás terjedésének mérséklése.
- Védett lakhatási program biztosítása pszicho-szociális krízishelyzetek kezelésére, a mentális problémával élő emberek részére.
- Fontos a szupervíziós lehetőség biztosítása, fejlesztő tréningek és folyamatos szakmai továbbképzésre törekvés
- Továbbra is kiemelt feladat, hogy az ágazat kommunikációs tevékenységét jelentősen javítani kell. Folyamatos marketing-munkával kell fenntartani a – meglévő és elismerten egyedülálló – szolgáltatási háló, ellátási rendszer megismertetését, el kell érni a széles körű elfogadottságot. Szakmai összejövetelek, konferenciák, szakmai napok szervezésével nagyobb ismertséget kell adni a szociális szolgáltatásainknak.

A jövő fő pillérei:

- A küldetésben és az értékekben megfogalmazott alapelvek folyamatos érvényesülése, a helyi szociálpolitikához kötődő döntések, a működés átláthatósága.
- Az önkormányzat szociális területhez kötődő döntéseinek szélesebb körű elfogadottsága, a szakma társadalmi presztízsének, megítélésének remélt (pozitív) változása. Az önkormányzati szociálpolitika kommunikációs tevékenységének javítása, ezáltal a társadalmi elismerés növekedése.
- A helyi szociálpolitika elismertebbé válása a társadalmi és fenntartói megítélés, illetve a szakmai és etikai követelmények szempontjából.
- A szociális szolgáltatások, szükségletek és költségek kiszámíthatósága, jobb döntés-előkészítési folyamatok, célszerűbb és hatékonyabb rendszerek kialakulása. (A ráfordítások és források harmonizálása, a hatékonyság és a bevételek növelése.) A különböző érdekek eredményes egyeztetése és beépítése a döntéshozatali mechanizmusokba.
- Tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás- és minőségfejlesztés.
- A konfliktushelyzetek jelentős részének megelőzése, elkerülése, a kialakuló krízishelyzetek gyors és adekvát kezelése.

- A helyi jóléti rendszer – szociális háló – fenntartható fejlődése, erősödése.
- A szolgáltatások színvonalának emelkedése, szakmai munka javulása.

3.2. Óbuda Békásmegyer Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója

Óbuda Békásmegyer Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója prioritásként jelöli meg a bűnmegelőzést, azon belül a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzését, csökkentését. A bűnmegelőzési koncepció alapján is kiemelt feladat a **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** működtetése és továbbfejlesztése, különös tekintettel a fiatalok alkohol- és kábítószer fogyasztási jellemzőinek feltárására, valamint a helyi megelőzést, kezelést, ellátást és kínálatcsökkentést szolgáló cselekvési programok koordinálására.

Fontos feladat, hogy az általános és középiskolák világos irányelvekkel és célkitűzésekkel rendelkezzenek az ifjúságot veszélyeztető tényezők kezelésére. Ide értendők a kábítószer fogyasztás, az erőszak és bántalmazás elleni stratégiák. Az önkormányzatnak és a biztonságkezelésben érintett más szervezeteknek az oktatási intézmények segítségére kell lenniük a pedagógusok részére történő továbbképzések szervezésében, közösségi programok rendezésében és a stratégiák, irányelvek kidolgozásában. A felvilágosító-nevelő tevékenységnek az iskolák tantervébe illesztése történjék meg, melynek keretében fokozni kell a tanulók részéről az alapvető etikai és állampolgári ismeretek elsajátítását. Emellett a mindennapi élet konfliktusainak erőszakmentes kezelésére a tanulókat rávezető, akár szituációs játékok keretében megrendezett tréningeket kell szervezni az iskolákban. Az önkormányzatnak ösztönözni kell az iskola és a közösség kapcsolatát, el kell érni, hogy az iskola legyen a közösség kulturális centruma. Az iskola nyújtson a közösség számára értelmes szabadidős lehetőségeket, hozza össze az azonos korosztályba tartozókat, és építse ki a korosztályok közötti kapcsolatokat, melyek a fiatal korosztály számára biztosítják a mindennapi életben való magabiztosabb, öntudatosabb eligazodást, részvételt. Biztosítani kell, hogy az iskolák teljes körű egészségügyi és szociális szolgáltatásokat nyújtsanak a tanulóknak, különös tekintettel a hátrányos helyzetű területről származó gyermekeknek, akiknek iskolai lemaradásuk leküzdéséhez nélkülözhetetlenek a fokozott egészségügyi és szociális szolgáltatások. Fokozni kell az iskolák és a szociális és egészségügyi rendszer közötti információcserét. Az önkormányzatnak javítania kell a helyi sportolási lehetőségekhez való hozzájutást és a sportlétesítmények elérhetőségét az egyének anyagi helyzetétől függetlenül. El kell érni, hogy az ilyen sportlétesítmények a helyi közösségek életének részévé válhassanak, a

lakosok azokat magukénak érezzék, így csökkentve a közterületi vandalizmust és a bűnözést.

3.3. Helyi Esélyegyenlőségi Program

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el.

Budapest Főváros III. Kerületi Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata esélyegyenlőségi programjának az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- enyhíteni a településen belüli esélyegyenlőtlenséget, a leszakadó társadalmi rétegek számára pedig lehetőséget biztosítani a társadalmi beilleszkedéshez, integrációhoz
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

4. Célok

Óbuda-Békásmegyer Kábítószer Egyeztető Fóruma elkötelezte magát a kerületi kábítószer-probléma megelőzésében, kezelésében, ennek érdekében vett részt a kerületi stratégia elkészítésében, célul tűzte ki annak megvalósítását és folyamatos értékelését. A KEF tagok kifejezték közös szándékukat arra nézve, hogy hatékony együttműködésüknek köszönhetően hosszú távon a III. kerület pszichoaktív szereket használó népességének száma jelentősen csökkenjen, és életvezetési kompetenciája növekedjen. E célok érdekében a tagok a helyzet értékeléséhez szükséges adatokat és információkat folyamatosan gyűjtik, értékelik és közzéteszik.

A kerületi stratégiának figyelembe kell vennie azt a tényt, hogy mivel jelenleg igen erős a kábítószer használók társadalmi stigmatizációja, ennek csökkentése is fontos annak érdekében, hogy minél több érintett kerülhessen ellátásba. A kábítószer problémára irányuló válaszok esetében kiemelten fontos továbbá, hogy az egyéni és közösségi felelősség ténye egyaránt megjelenjen. Nem csak ezen a területen igaz, de itt különösen szem előtt tartandó az eredményességhez, hogy a problémák hatékonyan főleg azokban a közegekben, közösségekben befolyásolhatók, ahol keletkeznek.

A fentiek alapján a cél, hogy a társadalom váljon érzékenyebbé a drogjelenség kérdéseinek hatékony kezelése iránt, legyen nyitott a valós, képmutatás nélküli, őszinte diskurzusra. Esélyt kell teremteni arra, hogy a fiatalok képessé válhassanak egy produktív életstílus kialakítására és a drogok visszautasítására.

Hosszú távú célok (2020-ig):

- a lehető legteljesebb mértékben visszaszorítani a kábítószer-fogyasztás mértékét
- a KEF tagok (iskolaorvosok, védőnők, pedagógusok, témában érintettek) szakmai továbbképzése
- drogellenes rendezvények szervezése, nagyobb kerületi rendezvényeken civil szervezetek megjelenése – lakosság tájékoztatásának növelése
- szükségleteken alapuló, hiányos ellátások kialakítása, fejlesztése

Középtávú célok (2015-2017):

- drogkoordinátorok számának növelése
- szülő klub – tapasztalatcsere, szülők, családtagok szerepének erősítése
- kortársképzés az iskolákban illetve a civilszervezetekben
- a kerülethez közel eső ellátó helyekkel a kapcsolat felvétele, adatbázis az igénybe vehető intézményekről

Rövid távú célok (2014-2015):

- a KEF tagjai közötti kommunikáció növelése, megerősítése
- a kerületben tevékenykedő, fiatalokkal foglalkozó szervezetek részvétele KEF munkájában, akik még nem tagjai a KEF-nek, továbbá szervezetek programjainak ismerete, összegyűjtése
- naprakész nyilvántartás a prevenciós programok tartalmáról, helyszínéről
- iskolai prevenciós igények és lehetőségek felmérése, erőforrások feltérképezése
- rendszeres, tervezett, tudományos alapú egészségfejlesztési, megelőzési programok megvalósítása az iskolákban

- drogellenes kerületi rendezvények szervezése
- utcai szociális munka kiterjesztése
- szorosabb kapcsolat a rendőrséggel, rendőrségi jelentések figyelemmel kísérése
- erkölcsi, anyagi támogatás a szakembereknek
- az addiktológiai rendelés megerősítése, elsősorban az OEP által nem, vagy nehezen támogatott tevékenységekkel: pszichoterápia, hozzátartozói konzultáció, addiktológiai konzultáció, felépültek vezetett csoportja

5. Célok megvalósításának szinterei

- Egészségfejlesztés, kábítószer-megelőzés
- Kezelés, ellátás
- Kínálatcsökkentés

5.1. Egészségfejlesztés, kábítószer-megelőzés

A kerületben működő egyházi és civil szolgáltatók számára a partnerség legfontosabb intézménye a kerületi Szociális Kerekasztal. Ezen a fórumon – nyitott jelentkezési rendszer mellett – lehetőséget kap minden szereplő arra, hogy a szociális folyamatokat megfigyelve jelezze a helyi szükségleteket, egyes ellátotti csoportok igényeit, véleményezze az önkormányzat e téren végzett munkáját, valamint javaslatot tegyen a rendszer jobbítása, finomítása kérdésében. A Szociális Kerekasztal témájába teljes mértékben illeszkedik és kapcsolódik a kábítószerrel kapcsolatos problémakör.

Ennek a fórumnak – természetesen nem csupán a szűken vett szolgáltatói kör, hanem – a tágabb partneri háló is részét képezi, így különösen az egészségügyi rendszer (házi orvosok, védőnők, ÁNTSZ stb.) és az oktatási-nevelési intézmények képviselői (főként a gyermekvédelmi feladatok területén dolgozók) is viszonylag nagy számban képviseltetik magukat a megbeszéléseken, találkozókön.

Az egészségfejlesztés, kábítószer-megelőzés szempontjából kiemelt szerepe van a családnak, az oktatási intézménynek és a helyi közösségeknek. A helyi szinten történő összefogások és összehangolt cselekvések döntő módon tudják befolyásolni a probléma kezelését. Minden eredményes megelőzés a családban kezdődik. Szükséges minden, az emberi közösség legalapvetőbb formáival - család, szomszédság, lakóhelyi közösség stb. - kapcsolatos cselekvések és összefogások erősítése. Ezért fontos a családok, a hozzátartozók, a pedagógusok, a helyi szakemberek, a segítők, a lelkészek, valamint az önkormányzat irányítóinak együttműködése. Nem képzelhető el jelentős elmozdulás a

probléma kezelése területén a fiatalok tudatos fejlesztése, a családtagjaik bevonása, erősítése és, a helyi közösségek szerepének hangsúlyozása nélkül.

5.1.1. Családi szintér

A KEF egyik fő célkitűzése, hogy a családtagokat is bevonja a drogprevencióba, ezáltal felhívja a figyelmet a család szerepére a szenvedélybetegség kialakulásában, kezelésében.

Az Önkormányzat intézményei közül az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központnak, mint szociális ellátásokat nyújtó intézménynek és a Védőnői Szolgálatnak kiemelt szerepe van a család szerepének megerősítésére, az egészséges életmódra való nevelésben, segítségben, továbbá a korai kezelésbe vétel szempontjából.

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ prevenciós tevékenységet folytat, a családokat igyekszik megerősíteni működőképességük fenntartásában, és ha szükséges, a diszfunkciókat helyreállítani. Amennyiben szenvedélybetegség merül fel a családban, a fentiek mellett szakemberhez irányítja az érintetteket.

Jelzőrendszert működtet és kapcsolatot tart a kerületi intézményekkel, egészségügyi szolgáltatást nyújtókkal, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatókkal, közoktatási intézményekkel, rendőrséggel, ügyészséggel, bírósággal, pártfogói felügyelő szolgálattal, menekülteket befogadó állomásokkal, társadalmi szervezetekkel, egyházakkal.

A Védőnői Szolgálatnak is jelentős szerepe van a mentálhigiéné erősítésében, továbbá azoknak a szakembereknek, akik a családok problémáit észlelik, kezelését elősegítő komplex szolgáltatást nyújtanak (nevelési tanácsadás, családterápia, pedagógiai jellegű szolgáltatás, stb).

5.1.2. Köznevelési intézmények, gyermekotthonok

Kerületünkben 25 általános iskola, 5 gimnázium és 8 egyéb iskola (szakközép- és szakiskola) működik.

Az iskoláknak nincs külön drogmegelőzési programja, de a pedagógiai programon belül van egészségnevelési program, melynek részét képezi a drogmegelőzés.

Az iskolák saját belátásuk szerint szervezik a különböző drogprevenációs programokat. Az iskola-egészségügyi ellátás feladatához kapcsolódó módszerek, tevékenységek

jelenléte és folyamatos fejlesztése szükséges a magas színvonalú iskolai egészségfejlesztő programokhoz.

Az iskolavédőnők egyik kiemelt feladata a tanulók egészségtudatos magatartásának kialakítása, káros szenvedélyek megelőzése érdekében végzett felvilágosító munkája.

A védőnők az iskolában az iskola vezetésével előre egyeztetett egészségfejlesztési terv alapján foglalkozásokat tartanak tanórák keretein belül. Az utóbbi években az iskolákban jellemzővé váltak az Egészségnapok, amely során ugyanazon a napon több korosztály több témakörben is, különböző külső előadók meghívásával számos előadást hallhat.

A foglalkozások során a káros szenvedélyek megelőzése érdekében a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás veszélyei mellett a gyermekek, fiatalok egészséges önértékelésének, önbecsülésének segítésére, a konfliktushelyzetek megoldására, a mindennapi életben fellépő stressz csökkentése érdekében különböző csoportos játékokat, szituációs feladatokat oldanak meg. Az interaktív feladatok az egyén stressz kezelő képességének erősítésével, az önkép, a kommunikációs készségek fejlesztésével mind-mind a diákok egészségkárosító magatartására csábító kortársakkal szembeni „nem”-et mondást, a család és a társadalom számára is hasznos jövőbeni célok kitűzését célozzák meg.

A 2013/2014. tanévben az iskolák felkérésére az iskolavédőnők összesen 33 alkalommal, közel 1000 diák számára tartottak e témában foglalkozásokat.

Tevékenységüket a napközis táborokban is folytatják a gyermekek és fiatalok részére, többnyire pályázati forrásból.

Szükség lenne további koordinált, tudományos alapú programok jelenlétére az iskolákban, melyek minőségbiztosítási ajánlással rendelkező egészségfejlesztési-, megelőzési programok tervezett, rendszeres megvalósítását jelentik.

Jelenleg nagyon kevés szervezet programja rendelkezik ajánlással, különös tekintettel a drogprevenciós programokra. A rendőrség által kivitelezett DADA és Ellen-Szer programok speciális programok, amelyek nem helyettesíthetik az egészségfejlesztés holisztikus megközelítését, valamint a pszichoaktív használat prevenciójával kapcsolatos iskolai programokat.

A több éve zajló sikeres iskolabüfé program az egészségtudatos nevelésre, az egészséges életvitelre is felhívja a figyelmet az iskolákban.

A gyermekvédelmi felelősök státuszát nem nevesíti a közoktatási törvény, azonban a kerületi iskoláknak fontos, hogy a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységeket

egy személy összefogja és koordinálja, ezért az iskolában igyekeznek megoldani a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását.

A programok közvetítésében számítanak az iskolák a KEF-re, illetve az iskolán kívüli szabadidős tevékenységekről, megtartó közösségekről való tájékoztatásban, hiszen ők vannak napi kapcsolatban a fiatalokkal.

2 gyermekotthon 2 átmeneti otthon, 1 anyaoththon, és 1 javítóintézet is megtalálható kerületünkben, ahol fokozottabban kell figyelni a gyermekek problémáira speciális helyzetük miatt.

5.1.3. Helyi közösségek szerepe

Cél, hogy egyre több, főként hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermek és fiatal találhasson számára megfelelő programot, melyben a helyi közösségeknek nagy szerepe van. Civil szervezetek sokféle szabadidős és prevenciós programokat biztosítanak, melyek alapvető szükségességük a szabadidő egészséges eltöltése biztosításához. A közösségek minden formájának mozgósítása és erősítése szükséges az emberi problémák, köztük a drogfogyasztás leküzdésére és a bajba jutottak segítésére.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodást köt a kiemelt programok biztosítására a különböző szervezetekkel, továbbá pályázati lehetőséget nyújt a kerületben működő további civil szervezetek részére, működésük támogatására, ezzel is jelezve a tevékenységük fontosságát, jelenlétük szükségességét.

A napokban megjelent Óbudai Információs Füzetek - Óbuda, a gondoskodó város című kiadvány, a szociális, gyermekjóléti és egészségügyi ellátásokról, szolgáltatásokról ad tájékoztatást és a szolgáltatásokhoz való eljutást, igénybevevők elérését segíti.

Az alábbi főbb lehetőségek vehetők igénybe a kerületben:

- Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ egyik szolgáltatása a RING (Reintegrációs Ifjúsági Gócpont) elnevezésű szabadidős klubfoglalkozás fiatalok számára. A két családgondozóval és szükség szerint egy korrepetitonnal működő klub iskolán kívüli szabadidős elfoglaltságot nyújt a fiataloknak, ahol egy-egy hétvégén kiránduláson vehetnek részt, az iskolai szünetekben pedig egész napos programok, táborok várják őket.

A nyári táborok mellett az Intézmény igyekszik egyéb iskolai szünetekben is tábort szervezni, amennyiben erre pályázati úton anyagi lehetőségekhez jut.

➤ A Magyar Máltai Szeretetszolgálat „*Játszva megelőzni*” *Játszóház - Játszótér Programjának* keretein belül immár 15. éve foglalkozik lakótelepi gyerekekkel. Az 1998 óta működő program legfontosabb célja a hátrányos helyzetű, lakótelepi környezetben csellengő fiatalok segítése, támogatása.

Az általuk létrehozott „máltai játszótereken” a szociálisan terhelt lakóterületeken élő gyerekek a szabadidejüket megfelelő módon tudják eltölteni. A kulturált környezet, a játszóterek biztonságos játékparkja és a játékpedagógusai által szervezett programjaik elősegítik a gyerekek egészséges testi-lelki fejlődését.

Prevenációs munkájuk során a szabadidő hatékony eltöltésén túl olyan norma- és értékteremtő programokat kínálnak a lakótelepi gyerekek részére, melyek segítségével mintegy indirekt módon fejlődhetnek, és sajátíthatnak el alapvető emberi értékeket.

A tereken szakemberek dolgoznak, akik állandó odafigyelést és minőségi időtöltést biztosítanak a tereket látogatók számára. Az épületben játékkölcsönző is működik, ahonnan zálog fejében többek között kismotort, homokozó készletet, vagy társasjátékot is kérhetnek a családok. A játszóházakban rengeteg társas, fejlesztő- és szórakoztató játék található.

Minden korosztály megtalálhatja a számára érdekes, korának megfelelő játékokat. A tereken dolgozó munkatársak odafigyelése lehetővé teszi, hogy a csupán játéknak tűnő foglalkozások során olyan problémákat tárjanak fel, melyek egyébként rejtve maradnának.

A „máltai játszóterek” mindegyike olyan kerítéssel körbekerített játékpark, melynek területén egy kb. 100 nm-es téliesített faház is áll. Az épületek 1 vagy 2 játszóházzal, gyerek és felnőtt mosdókkal, pelenkázó-helyiséggel, irodával és konyhával, telefonnal, elsősegély-felszereléssel és helyenként mozgássérültek számára kialakított WC-vel várják a látogatókat. A kültéri játékeszközök biztonságos használatát növeli, hogy a játékszerket korcsoportonként helyezték el a téren. A tereket éjszakai távfelügyelettel védik az esetleges vandálokkal szemben.

Programjaik

Játékpedagógus munkatársaik közösségteremtő elfoglaltságokat szerveznek, miközben bizalmas, közvetlen kapcsolatot építenek ki a gyerekekkel. A programok nagy része a családi együttlétre alapoz, minden családtag találhat

magának elfoglaltságot. A fiatalok többsége igényli a beszélgetéseket és a közös játékot munkatársaikkal, így ennek kiemelt szerepet tulajdonítanak. Minden játszóterükön tartanak *kézműves foglalkozásokat kicsiknek és nagyoknak* egyaránt. Állandó programjaik között szerepel a *baba-mama klub*, *baba-mama torna*, ahol lehetőség nyílik arra, hogy a kismamák közösségre találjanak és hasznos információkat cseréljenek a gyerekneveléssel kapcsolatban. Szerveznek többek között *diavetítést, nemezelést, bababörzét, társas- és kártyaklubot, filmklubot, sportversenyeket és ügyességi vetélkedőket*, valamint *egészségnapokat* is, amelyeken keresztül fontos értékeket közvetíthetnek.

Az egyházi és nemzeti ünnepek megtartása és a hagyományok ápolása kiemelten fontos helyet kap mindegyik máltai játszótér életében (*Farsang, Húsvét, Gyereknapi, nemzeti ünnepeink, Mikulás, Karácsony, a játszótér születésnapja*, stb.)

Minden játszóterükre járnak olyan gyerekek is, akik tanulási nehézségekkel küzdenek, és gyakran szüleik sem fordítanak elegendő figyelmet a gyermekeikre (az iskolában elvárt követelmények elsajátítására és gyakorlására). Ezért a munkatársaik az érintett tanulók jegyeit, leckéit és tanulnivalóit igyekeznek figyelemmel kísérni, s amennyiben szükséges, közösen gyakorolnak, leckét írnak velük. A *gyerekek* ilyen fokú *nyomon követése, korrepetálása* talán az egyik legfontosabb „programelemük” a játszótéri munkájuk során.

A játszótérekén kívül is szerveznek programokat, *kirándulásokat*. A közeli Margitszigetre és Hajógyári szigetre éppúgy ellátogattak a gyerekekkel és családjaikkal, mint pl. a Fő téren felállított jégpályára, vagy a budai hegyekbe. Évente kétszer (tavasszal és ősszel) megtartják a szokásos *takarító napjaikat* a tereken. Ilyenkor a kert rendezése (lombgyűjtés, gallyak-ágak metszése, homokozó felásás, stb.) és az épület átfogóbb rendbetétele, fertőtlenítése a fő cél.

Az Óbudai Kulturális Központtal kötött szerződés nyomán már hosszú évek óta kapnak „ingyen jegyeket” az Óbudai Kulturális Központ programjaira. (Bábelőadásokra, gyermekkoncertekre, stb.) Sajnos azt tapasztalják, hogy a magyar társadalom egyre mélyebb elszegényedése során mind több az olyan család, akik már egyáltalán nem engedhetik meg maguknak, hogy egy-egy

ilyen előadásra elvigyék a gyerekeiket. Ezért is örülnek annak, hogy az Óbudai Kulturális Központtal karöltve rendszeresen látogathatják a művelődési házakat.

A III. kerület által évek óta megrendezésre kerülő nagyobb rendezvényeken tavaly is részt vettek az óbudai terek. Így az Óbuda Napon és a Civil Napon egyaránt. Az ugrálóvár, a kézműves foglalkozás és az arcfestés mindig nagy sikert arat.

Egyéb fontosabb események

A 2013-as esztendőben ismét „rendelhettek” új kültéri játékeszközöket a tereikre. A játékelemek helyét a szakemberekkel kimérték, átbeszélték. 2013 tavaszán mindegyik játszótéren beépítésre kerültek. A látogató gyerekek és szülők mindig boldogan fogadják, ha a már megszokott játékok mellé érdekes újdonságok érkeznek.

- A **Jövőbarát Alapítvány** tevékenységének központjában az utcalétre kényszerült, kallódó, rossz pszichoszociális körülmények között élő rászoruló fiatalok drogfogyasztást megelőző, egészséges életmódra nevelő gondozása áll. A Jövőbarát Alapítvány *Éjjeli Sportbajnokság és KRÉM* (Kreatív Élő Műhely – alternatív napközbeni ellátás) programja az egyik legnagyobb lélekszámú kerületben olyan szórakozási alternatívát nyújtó hely, ahol drog- és alkoholmentesen tudják az idejüket eltölteni a fiatalok. A lakótelepi ingerszegény környezet, az alternatív szórakozási lehetőségek hiánya, a folyamatos érdeklődés a klub programjai iránt visszaigazolja a klub létezésének szükségességét. A veszélyeztetett fiatalok – akiknek saját otthoni körülményeik ehhez a legcsekélyebb lehetőséget sem nyújtanak – a programjaikon keresztül esélyt kapnak az egészséges életmód, a helyes életvitel elsajátítására, a kultúra átélésére. Kiemelt figyelmet érdemel, hogy a kezdetben deviáns, sokszor elhanyagolt külsejű fiatalok beilleszkedése a családpótló közösségbe rövid idő alatt bekövetkezik. Az alapítvány által kínált programok számos fiatalnak nyújtottak lehetőséget ahhoz, hogy védett környezetben töltsék el szabadidejüket, hogy kifejezhessék és megtalálhassák önmagukat.

A programok egyik célja, hogy képessé tegyék a fiatalokat arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az

egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel.

Az alapítvány az elsődleges prevenciót, azaz a drogmentesek megóvását kiemelten fontosnak tartja. Ezért céljuk olyan egészségszemlélet és életmódbeli szokásrendszer elsajátítása, kialakítása, amelynek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz, és eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki (elutasításra való képesség) a kábítószeres fogyasztásra történő csábítási helyzetekre. A program olyan alternatívákat kínál szabadidejük eltöltésére, melyekben megtalálják önmagukat, helyüket. Ez a lélektani, szociális és egészségügyi segítséget jelenti a fiatal számára, azt a lehetőséget, hogy belső harmóniáját helyreállítsa. Ennek hiányában a körülmények erős nyomást gyakorolnak a lakótelepen, ingerszegény környezetben élő, csellengő, deviáns életmódú családi háttérrel rendelkező fiatalra, ezzel megnőhet a drogfogyasztás kockázata.

Az Alapítvány immár 21 éve nyújtja díjmentes szolgáltatásait a kerületi fiatalok részére. A folyamatosan bővülő és a fiatalok igényeit figyelembe vevő programok népszerűek és ismertek több fővárosi kerületben is. Alapprogramjukon, a hétvégi Éjféli Sportbajnokságon péntek és szombat este 90 alkalommal 2089 regisztrált aláírás szerepelt az „Itt voltunk” jelenléti íven. Az alternatív napközbeni ellátás a KRÉM 137 alkalommal keddtől péntekig délután 14-18 óráig nyitva tartó klub számos programmal várta a betérő iskolásokat. 2588 regisztrált aláírás szerepelt az „Itt voltunk” listán. A KRÉM programban az elmúlt három évben 261 regisztrált fiatal fordult meg, ebből 20-25 fő törzstagnak számít. Az előző évhez képest 19 fő volt az újonnan regisztráltak száma.

- Hozzátartozói csoport, józanságmegtartó csoport, színházterápiás műhely, munkahelyi prevenció és egyéb ártalomcsökkentő programok kifejezetten az érdeklődő és érintett személyek részére nyújthatnak segítséget.
- Jogsegélyszolgálat – segítheti azon személyeket, akik a kábítószer-használattal összefüggésben jogi tanácsot, segítséget szeretnének kapni.
- Egyéb szolgáltatások, szolgáltatók, melyeknek fontos szerepe van a drogmegelőzésben:
 - Óbudai Kulturális Központ egészségnevelési, sport- és szabadidős programjai

- Óbudai Sport és Szabadidő Kft. által biztosított programok

Óbuda különleges adottságokkal rendelkezik földrajzi fekvésének köszönhetően. A Duna partja, a hegyvidék, számos lehetőséget nyújt a sportolni vágyók számára, ehhez nyújtanak segítséget az e területen működő civil szervezetek. Évről évre egyre több ingyenes, illetve kedvezményes sportolási lehetőség várja a kerületben élő gyermekeket. Sportegyesületeink szerepet vállalnak az egészségmegőrzés, egészségnevelés feladataiból is. A kerületben körülbelül 70 sportszervezet vesz részt a gyermekek mindennapos testmozgásának szervezésében, lebonyolításában, mellyel megvalósítja a bűnmegelőzést és az egészségfejlesztést is egyben, megfelelő alternatívát biztosít a kábítószer-használattal szemben.

Aktívan rész vesznek a kerület sportéletében, kiemelt figyelmet fordítanak a sport közösségformáló, közösségmentartó szerepére, és hogy a kerületi gyermekek minél szélesebb körben megismerkedjenek a sport adta örömmel, a csapat által nyújtott biztonság élményével.

5.2. Kezelés, ellátás

Az alábbi szolgáltatásokat lehet igénybe venni a kerületben:

- droambulancia, alacsonyküszöbű szolgáltatás

A Kék Pont Ambulancia és Konzultációs Központ Alapítvány 2006-ban nyílt meg a III. kerületben, Békásmegyeren. Célja a droghasználat ártalmainak csökkentése. Ehhez illeszkedve elsősorban alacsonyküszöbű, könnyen elérhető szolgáltatásokat nyújt a hozzá fordulók számára. A III. kerületi ambulancia feladata a Békásmegyeren és vonzáskörzetében élő droghasználó kliensek megkeresése, kezelésbe vétele, komplex ambuláns ellátása életminőségük általános javulásának elősegítése érdekében. Mindez eredményezi a szűkebb környezetükre és a társadalomra háruló egészségügyi, bűnügyi terhek mérséklését.

2013-ban 262 új, és 61 régi klienst fogadtak, a megjelenések száma (droghasználók és hozzátartozók egyéni terápiában) 1799 alkalom volt. Csoportjaikon összesen 42 új klienst fogadtak. 2013-ban 4 gyakornok végezte szakmai gyakorlatát a Kék Pont Békásmegyeri ambulanciáján.

A projekt által érintett célcsoportok

- A III. kerületben élő, vagy ott tartózkodó az ellátó rendszerben nem megjelenő, szerhasználó fiatalok.

- A kerületben élő fiatalkorúak, akik ugyan még nem droghasználók, de életkörülményeikből adódóan veszélyeztetettnek tekinthetők.
- Pszichoaktív-szerekkel próbálkozó, de még nem függő fiatalok.
- Több éve szerhasználók, drogfüggők.
- Az elsődleges célcsoport közvetlen környezete (család, iskola, kortársak).

A program által nyújtott szolgáltatások

A terápiás kapcsolattartás formája: a kezelés keretében a segítő beavatkozásokra, illetve konzultációkra heti 1-3 alkalommal kerül sor. A szociális munkások által végzett egyéni esetkezelés mellett egyéni pszichoterápiában, családi konzultációban, gyógyszeres kezelésben is részesülhetnek a rászorulóak. Előnyben részesítik az egyéni kezelési formákat.

A kliensekkel való találkozások száma változó, az igényekkel, jelentkező problémákkal van összhangban (általában 1-20 alkalom között).

Szolgáltatások fajtája:

- Állapotfelmérés
- Információnyújtás
- Motivációs interjú
- Egyéni konzultáció
- Hozzátartozói konzultáció
- Pszichoterápiás konzultáció
- Orvosi/ Pszichiátriai konzultáció
- Detoxifikáció
- Elterelés
- Ambuláns rehabilitáció
- Jogsegélyszolgálat
- Utcai megkereső tevékenység
- Pótkerék klub

Csoportos programok:

- Hozzátartozói csoport – a szerhasználók hozzátartozói csoportja
- City Art Műhely

2012-ben kezdte meg működését a City Art Műhely – Telepi Alternatíva elnevezésű programja, mely 2013-ban is folyamatos volt, és a lakótelepen és a környéken élő fiatalok rendelkezésére állt. Alapszolgáltatásai közül az élménypszichológiai foglalkozást kísérte a legfokozottabb figyelem. A programba

több mint 200 különböző fiatalot sikerült alacsony küszöbű és nem alacsony küszöbű szolgáltatásaikba bevonni.

Utcai megkereső tevékenység:

Célja a még kezelésbe nem került kerületi droghasználók széles rétegének elérése, velük bizalmi kapcsolat kialakítása szolgáltatásaik megismertetése. Kiemelt fontosságú állomások: Békásmegyér, Kaszásdűlő, Flórián tér.

A Kék Pont Drogambulancia igénybevétele során az anonimitás lehetősége biztosított.

- szenvedélybetegek közösségi ellátása

A Szendélybeteg-segítő Lelki Központ a **Szent Erzsébet KaritásZ Központ** keretein belül indult 2005-ben, szenvedélybetegek közösségi ellátására. A lelki központot főképpen az alkoholproblémában érintettek, hozzátartozók, családtagok keresik fel. A szenvedélybeteg emberek és családtagjaik számára programjaik lehetőséget nyújtanak a józan, egészséges életmód kialakításához. Közösségi programjaik célja a családok támogatása a szenvedélybetegségből való felépülésük útján. Munkájuk hatékony segítői a több éve absztinens, józan életet élők, ők azok, akik hitelesen tudják megosztani a gyógyulás útját most kereső társaikkal tapasztalataikat. Céljuk a szenvedélybetegek és hozzátartozók felépülésének támogatása, egy egészséges életszemlélet utáni vágy felébredésének motiválása, amely a józan, szermentes élet fele vezethet.

Szemléletükben meghatározó az elfogadó légkör megteremtése és biztosítása, a lelki egészség megteremtése, annak gondozása és fejlesztése.

- elterelés
 - megelőző-felvilágosító szolgáltatás
 - függőséget gyógyító kezelés
 - kábítószer-használatot kezelő más ellátás
- pszichiátriai osztály
- pszichiátriai gondozó

Az új pszichoaktív szerek miatti súlyos pszichopatológiai állapotok (pl. pszichózisok) a korábnál szorosabb együttműködést igényelnek a pszichiátriai szolgáltatást nyújtók, valamint a toxikológiai, sürgősségi ellátást nyújtó Péterfy Sándor utcai Kórház és az ambuláns ellátást nyújtók között.

Kerületünkben elérhető az Anonim Alkoholisták (AA) és Narcotics Anonymous (NA), ami önsegítő csoport, férfiak és nők közössége, akik megosztják egymással tapasztalataikat, erejüket és reményüket azért, hogy megoldhassák közös problémájukat és segíthessenek másoknak felépülni az alkoholizmusból vagy a drog-problémából.

A kezelés, ellátás és rehabilitáció területén elérendő célok:

- a kockázati magatartások során a személyes felelősség hangsúlyozása
- a nemet mondás képességének erősítése
- a drog- és alkoholprobléma komplex, bio-pszicho-szociális megközelítése
- a szerhasználó pszichoszociális környezetét is megcélzó hatékony beavatkozások alkalmazása
- a kerületi egészségügyi intézmények, a szociális szolgáltatók és a civil szféra szolgáltatásainak egymásra épülése
- a kerületi ellátórendszer hatékonyabb feladat- és munkamegosztását, együttműködését
- a különböző szolgáltatások szakmai tartalmának, protokolljainak összehangolását a józanság orientált megközelítés elsődlegessége érdekében
- a különösen kockázati helyzetben lévő 12-18 éves korosztály körében a drog-és alkoholprobléma korai felismerése
- a hatékony rehabilitáció és utógondozás érdekében felépülő függők önsegítő csoportjaival, illetve más civil szervezetekkel történő együttműködése
- a kezelésre még nem motivált problémás szerhasználók és függők számára az ártalomcsökkentés lehetőségeinek megteremtése
- felépülés-központú szemléletmód minél hatékonyabb érvényesülése

5.3. Kínálatcsökkentés

5.3.1. Főbb folyamatok

A Nemzeti Drogellenes Stratégia, valamint a társadalmi elvárások és a szakmai követelmények is azt sürgetik, hogy a kábítószerrel, pszichotróp és új pszichoaktív anyagokkal (a továbbiakban: együtt: kábítószer) összefüggő problémák kezelésére a Rendőrség is aktualizálja szervezetét, és tervszerűen alakítsa ki rövid, közép- és hosszú távú feladatrendszerét, globális nemzetközi és nemzeti stratégiába illeszkedő drogellenes stratégiáját. A kábítószerrel jelenlétéhez kapcsolódó káros hatások elleni

küzdelem, a kedvezőtlen folyamatok visszaszorítása valamennyi állampolgár közös érdeke.

Magyarországon amellet, hogy az összes klasszikus kábítószer típus hozzáférhető, rohamosan terjed az új típusú pszichoaktív szerek (ún. dizájner drogok) kereskedelme és használata. A forgalmazás szervezett bűnözéssel való kapcsolata miatt e szerek megjelenésének nemzetbiztonsági kockázata is jelentős. A korábban hagyományos kábítószerekkel kereskedő bűnözői csoportok újabban egyre inkább e szerek forgalmazásával foglalkoznak.

A kábítószer-bűnözés dinamikus jelenség, drámai gyorsasággal jelennek meg új szerek, terjednek el új elkövetési magatartások és változnak a csempészútvonalak.

A világhálón elkövetett bűncselekmények száma napról napra nő, a kábítószer, illetve az új pszichoaktív szerek kínálatával összefüggésben az egyik legnehezebben ellenőrizhető terület.

Az új típusú dizájner drogok Magyarországon 2010-ben jelentek meg jelentősebb mértékben, közülük a mefedron terjedt el leginkább. Az interneten árusított szereket általában nem emberi fogyasztásra alkalmas szerként hozzák forgalomba, azonban ezeknek a drokként való fogyasztáson kívül más felhasználása nem ismert.

A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet adatai szerint a 2013-ban lefoglalt új pszichoaktív anyagok aránya az összesen lefoglalt kábítószer mennyiségéhez képest már több mint 50%.

Az új szerek szerhasználati mintázataira vonatkozó kutatások alapján elmondható, hogy azok elterjedésének okai elsősorban az alacsony ár és a könnyű hozzáférhetőség voltak, az újdonság hatása és a legalitás miatt feltételezett alacsonyabb kockázat mellett.

Az országosan felderített esetszámok alakulása szerint a kábítószerrel kapcsolatban elkövetett cselekmények 87,8%-a fogyasztói jellegű magatartás volt, és 10,9% a kereskedői bűncselekmények aránya. A bűncselekmények elkövetésének helyét vizsgálva, az országon belül tovább nőtt a közép-magyarországi (Budapest és Pest megye) dominancia: itt követték el a regisztrált bűncselekmények 32%-át. (Forrás: 4/2014. (II. 21.) ORFK utasítás a Rendőrség Drogellenes Stratégiájáról)

A BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén a rendőrség tudomására jutott kábítószerrel összefüggésben elkövetett bűncselekmények arányaiban az országos átlaghoz hasonlóan alakultak, bár valamivel magasabb volt a fogyasztói magatartással regisztrált elkövetések száma (mely elsődlegesen abból

adódik, hogy a súlyosabban minősülő esetekben hatáskör hiánya miatt nem a kerületi kapitányság jár el). A kábítószerrel összefüggésben regisztrált bűncselekmények száma az elmúlt pár évre visszamenően stagnáló tendenciát mutat. Kerületünkben az elterelés alkalmazására - a jogszabályi feltételek figyelembe vételével - minden esetben sor kerül.

A lefoglalt kábítószeresek összesítését követően elmondható, hogy a legnépszerűbb kábítószer jelenleg a marihuána, mely összhangban van az országos adatokkal. Egyéb kábítószer-fajták (hasis, extasy, kokain) csak csekély mennyiségben voltak jelen a lefoglalt szerek között, ezért feltételezhető, hogy a fogyasztók körében ezekre a kábítószer-fajtákra nem mutatkozik nagyobb igény. Megjelentek viszont kerületünkben is az új pszichoaktív anyagok, mellyel kapcsolatban a Btk. hatályos rendelkezései alapján 2014. január 01-től már a fogyasztói magatartást is büntetni rendeli.

Általánosságban elmondható, hogy drogfogyasztással kapcsolatban frekventált helyszíneknek számítanak azok a zenés-táncos szórakozóhelyek, melyeknek a fiatalok az első számú célpontjai.

Kerületünkben a korábban drogfogyasztással kapcsolatosan kiemelt jelentőségűek számító Hajógyári sziget területén működő szórakozóhelyek a közelmúltban kivétel nélkül befejezték működésüket, ugyanakkor a kerületben található egyéb szórakozóhelyek forgalma is jelentősen visszaesett az elmúlt évekhez képest.

Ennek fényében viszont –tekintettel arra, hogy a szórakozóhelyek forgalmának visszaesése mellett –leginkább a kábítószer fogyasztásával kapcsolatban- a regisztrált adatokban csökkenést nem, inkább stagnálást tapasztalhatunk, elmondható, hogy kerületünkben a kábítószerrel történő visszaélésekkel kapcsolatban elkövetett bűncselekmények arányaiban igazolják Budapest egyre nagyobb dominanciáját.

Óbuda életében minden évben jelentős eseményként tartjuk számon a Sziget-Fesztivált, mely évről-évre folyamatos kihívást állít a kerületi rendőrkapitányság elé, többek között a kábítószer-bűnözéssel kapcsolatban a fesztivál ideje és helyszíne alatt megnövekedett rendőri feladatok ellátása érdekében. A rendezvény volumenére jellemző, hogy kerületünkben a kábítószer tartásával, fogyasztásával kapcsolatban elkövetett bűncselekmények körülbelül egyharmada, míg a terjesztői magatartással kapcsolatos elkövetések több, mint fele a sziget fesztiválhoz köthető.

A kábítószerrel kapcsolatban elkövetett visszaélések tekintetében említést kell tennünk a közoktatási intézményekről, illetve annak környékéről is. Az elmúlt időszakban az

oktatási intézményektől a kerületi Rendőrkapitányság egyre gyakrabban kap jelzést kábítószer fogyasztói, illetve terjesztői magatartással kapcsolatban is, mely elsősorban az oktatási intézményeknek a rendőrségbe vetett alapvető bizalmának erősödésével magyarázható.

5.3.2. Szervezeti feltételek

A vonatkozó jogszabályok alapján a kerületi rendőrkapitányságok beosztottai járnak el minden, a „súlyosabban nem minősülő” minősítésű kábítószer-kereskedelem, illetve kábítószer birtoklása megalapozott gyanújának esetében.

A Rendőrség alapfeladatai közé tartozik továbbá a bűnmegelőzés, ami a bűnalkalmak csökkentése, valamint a bűnelkövetővé és sértetté/áldozattá válás megakadályozása érdekében alkalmazott intézkedéseket és a tájékoztatásra, felvilágosításra irányuló tevékenységet jelent.

A Rendőrség iskolai bűnmegelőzési programjainak célja, hogy a gyermek- és fiatalkorúakat megóvja a veszélyes élethelyzetektől, illetve felkészítse őket egy biztonságos életvitelre, a jogkövető magatartások választására.

-A kerületi kapitányság bűnmegelőzési tevékenysége során nagy figyelmet szentel a drogprevenációs feladatoknak is, ennek érdekében csatlakozott Országos Rendőr-Főkapitányság által indított „Iskola rendőre”, „DADA”, illetve „ELLEN-SZER” programhoz is, melynek akkreditálása a Rendőrség Drogellenes Stratégiájának részét képezi.

A 2013-as évben kísérleti jelleggel, központi kezdeményezés alapján kerületünkben az Óbudai Árpád Gimnáziumban, illetve a Bláthy Ottó Titusz Informatikai Szakközépiskolában is megkezdte munkáját a helyi Rendőrkapitányság állományába tartozó bűnmegelőzési tanácsadó, akinek feladatkörébe tartozik a kijelölt iskolákkal (tanárokkal, diákokkal, szülőkkel), védőnői szolgálattal, gyermekjóléti intézményekkel, szociális hálózattal való napi kapcsolattartás, melynek során a 2013-as év második felétől bűnmegelőzési, prevenációs célzatú előadások tartásával, tanácsadással segítette a rendőrség munkáját, mellyel tovább bővült a kapitányság drogprevenációs tevékenysége.

5.3.3. Célok, alapelvek, tevékenységi terület

Határozott cél, hogy 2020-ra a kereslet és a kínálat-csökkentés egyensúlyának biztosítása mellett a rendelkezésre álló eszközök széles körű alkalmazásával a lehető

legteljesebb mértékben visszaszoruljon a kábítószer-fogyasztás mértéke Magyarországon.

Mindezek alapján a kínálatcsökkentés legfőbb stratégiai célja kerületi szinten bármely visszaélésre alkalmas kábítószerhez, valamint pszichoaktív anyaghoz való hozzáférés megakadályozása, illetve ezzel összefüggésben a bűnmegelőzési vetület érvényesítése. A Nemzeti Drogstratégia értelmében különösen fontos ez azokon a területeken, ahol a gyermekek, fiatalok fokozott veszélynek vannak kitéve: az iskolákban, a közművelődési intézményekben és a szórakozóhelyeken.

A nyomozó szervek részéről Rendőrség Drogellenes Stratégiájának hosszú távú 2020-ig kitűzött célkitűzéseire tartozik a terjesztői típusú magatartások miatt indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva országos viszonylatban elérje a 25%-ot, míg rövid távú célkitűzésként meghatározásra került, hogy ezen eljárások aránya 2015. év végéig országos viszonylatban haladja meg a 15%-os részarányt.

További célkitűzésként fogalmazható meg a különböző közösséget (család, köznevelési intézmény, munkahely, stb.) biztonságát szolgáló társadalmi, illetve intézmények közötti jelzőrendszer hatékonyságának növelése.

A kábítószer-kínálat visszaszorítása érdekében a zéró-tolerancia elvét alapul véve a kerületi Rendőrkapitányság célul tűzte ki a kábítószer-kereskedők és termelők ellen történő határozottabb fellépést, melynek alapján a büntetőjogi felelősség alól sem függőség, sem más indok nem mentesíthet.

A rendőrség tevékenysége a kábítószerrel kapcsolatos bűnözés visszaszorítását célozza, ami megfelel a társadalom elvárásainak is.

Mind a kábítószer előállításával, termesztésével, forgalmazásával, kínálásával kapcsolatosan fontos célkitűzés a rendőrség tudomására jutott információk összegyűjtése, elemzése és értékelése.

Ezen kívül helyi szinten is fontos célként fogalmazódik meg a kábítószer-fogyasztással összefüggésben elkövetett közlekedési balesetek számának csökkentése.

5.3.4. Feladatok

A BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő hosszú távú (2018-2020) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- Stratégiai cél, hogy a terjesztői típusú magatartások miatt a kerületi Rendőrkapitányság által indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva 2020-ra megközelítse az országos szinten elvárt 25%-ot.

A BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő középtávú (2015-2017) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- A hatékony elemző-értékelő tevékenység érdekében vállalja, hogy növeli a helyi, illetve a központi szervezetek közötti információcserét és annak hatékonyságát, amely mind az új típusú kábítószerrel, mind az új típusú elkövetési módok tekintetében nagy segítséget nyújthat.

- A sikeres és kellően elrettentő, megfelelő visszatartó erőt képviselő büntetőeljárások érdekében erősíti a kerületi Rendőrkapitányság, valamint felettes szervük: a II.-III. Kerületi Ügyészség, valamint a II.-III. Kerületi Bíróság tájékoztatási módszerét az új elkövetési formák, magatartások tekintetében.

A BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság Drogellenes Stratégiájába foglalt stratégiai célok megvalósítása érdekében elvégzendő rövidtávú (2014-2015) feladatok a kínálatcsökkentés terén:

- Fontos rövidtávú cél, hogy a terjesztői típusú magatartások miatt a kerületi Rendőrkapitányság által indított eljárások aránya az összes kábítószerrel való visszaéléssel kapcsolatos bűncselekményekhez viszonyítva 2015. év végéig közelítse meg az országos viszonylatban elvárt 15%-os részarányt.

- A kábítószer-fogyasztással összefüggő közlekedési balesetek számának csökkentése érdekében intézkedést tesz a célzott közúti ellenőrzések fokozására, ezzel összefüggésben nagy figyelmet szentelnek a balesetet okozó gépkocsivezetők kábítószer-fogyasztásra irányuló szűrővizsgálatára.

- A kínálat visszaszorítása érdekében továbbra is folytatja a kerületben üzemelő szórakozóhelyek nyitvatartási időben történő fokozott, adott esetben demonstratív, megerősített erővel tartott ellenőrzését.

- Folyamatos feladatként vállalja annak támogatását, hogy a Rendőrség tematikus iskolai bűnmegelőzési programjai (DADA, ELLEN-SZER), valamint a bűnmegelőzési tanácsadói hálózat minél több közoktatási intézményben jelen lehessenek kerületünkben.

- Vállalja a kerületi Rendőrkapitányság, valamint a nemzeti Drogstratégia programjában feltüntetett, helyi szintű szervezetek (Önkormányzat, Oktatási Intézmények, Szociális Intézmények, stb.) közötti hatékony kommunikáció és információcsere fejlesztését az együttműködés hatékonyságának növelése érdekében.

6. Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A KEF működését a Szervezeti és Működési Szabályzata részletesen szabályozza, melléklete tartalmazza a tagszervezetek listáját.

A KEF tagok a nemzeti és helyi drogstratégia céljait és alapelveit az általuk képviselt szakterület szakmai szempontjaival összeegyeztetve, a lehető legnagyobb hatékonyságra törekedve érvényesítik szervezeteikben, intézményeikben.

A KEF szakmai és egyeztető jellegű munkacsoport, melyen belül, a szakmai tevékenységek alapján az alábbi 3 kisebb munkacsoport alakult meg:

1. Prevenációs munkacsoport
2. Kezelés munkacsoport
3. Kínálatcsökkentés munkacsoport

A tagok több munkacsoport tevékenységében is részt vehetnek, mivel szükséges a különböző szervezetek képviselete mindhárom területen.

A KEF munkáját 3 pillér határozza meg:

1. együttműködés
2. képzés
3. kutatás, adatgyűjtés

6.1. Együttműködés

A kábítószer-probléma sohasem elszigetelt jelenség. Összefügg egyéni, és közösségi, lelki és szociális problémákkal. Ezért a megoldást is több szinten, együttműködések révén kell keresnünk és megoldanunk. A Kábítószer Egyeztető Fórum alapvető feladatának tartjuk a különböző szervezetek és intézmények közötti megfelelő információáramlást, a hatékony együttműködés elősegítését, kialakítását, annak érdekében, hogy az egyén kapcsolatrendszerében (szülő-gyerek, kortárs-csoport, iskola, egyéb közösség, stb) is fejlesszék az együttműködést, munkájukat összehangolják a hatékonyabb működés érdekében. Egymás erőforrásainak megismerése és kihasználása, a kábítószer egyeztető fórum fontossága és szükségessége megjelenik kerületünk dokumentumaiban is.

Fontos, hogy a drogfogyasztás visszaszorítására irányuló törekvések elsősorban helyi szinten kapjanak teret, kerületi szinten is megerősödjön az civil-szakmai hálózati együttműködés, ezen keresztül a segítő, támogató szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítva legyen.

A drogbetegeket megjelenhetnek különböző egészségügyi és szociális intézményekben, ahol számukra az adekvát ellátás nem biztosítható, ezért fontos az intézményekkel a szoros és minél hatékonyabb munkakapcsolat kialakítása, a közös esetgondozás, illetve az esetek átvételével lehetőség biztosítása a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez a drog- és alkoholproblémákkal küszködők számára.

Médiával való rendszeres kapcsolat, együttműködés fontos feladat (Óbuda Újság, Óbuda honlap, Óbuda rádió: Rádió Pro néven, illetve Facebook), a rendszeresen tájékoztatás érdekében, az aktuális hírekről és eseményekről.

6.2. Képzés

A KEF feladatai között megjelenik a kerületben működő, fiatalokkal foglalkozó szakemberek képzésének, szakmai tanácskozásának biztosítása, mely folyamatos igényként is megjelenik a KEF tagok körében. A folyamatos képzés és szakmai fórumok eredményeképpen magas színvonalú szakmai munkát várhatunk a szakemberektől.

6.3. Kutatás, adatgyűjtés

A helyzetértékeléshez és a hatékony ellátórendszer kialakításához elengedhetetlen a helyi a drogfogyasztási adatok és összefüggések, a problémák jellegzetességének megismerése. Ennek érdekében szükséges a kutatás, adatgyűjtés, és értékelés.

2012 évben valósult meg egy kérdőíves adatgyűjtés a kerületi iskolák, gyermek-és családvédelmi intézmények, illetve a témában dolgozó alapítványok bevonásával.

A kérdőív célja az volt, hogy a központ reális képet kapjon a jelenlegi prevenciók palettáról és felderítse azokat az igényeket, erőforrásokat, amelyekkel a későbbiekben dolgozhat a közös feladatok ellátásának céljából.

A KEF feladata a további adatgyűjtés és kutatás koordinálása, fontosságának hangsúlyozása.

Melléletek

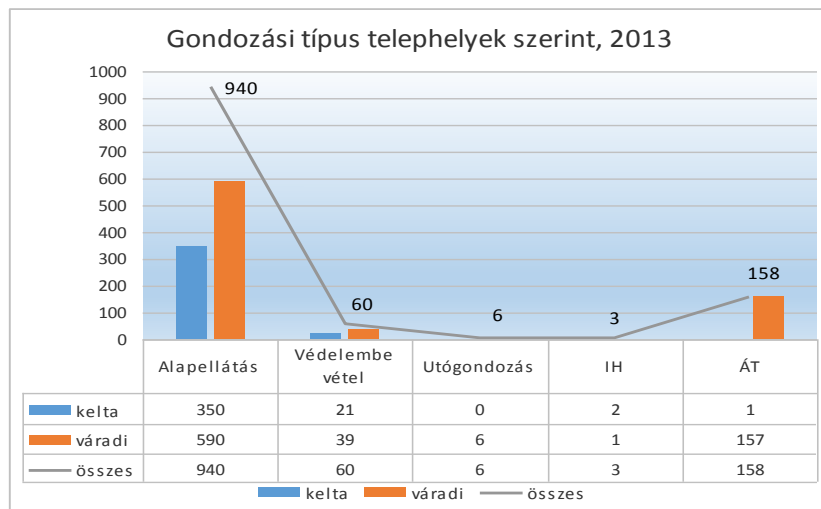
1.számú melléklet:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma

Megnevezés	1 gyermek	2	3	4 vagy 5	6-	összesen
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma						
Családok száma	442	332	151	30	3	958
Egyedülálló szülő (a fentiből)	201	163	45	8		417
Megnevezés	0-6	7-14	15-18	19-	összesen	
Éves Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény						
Gyermekek száma	542	707	432	119	1710	
Tartósan beteg, fogyatékos (a fentiből)	15	18	15	5	53	

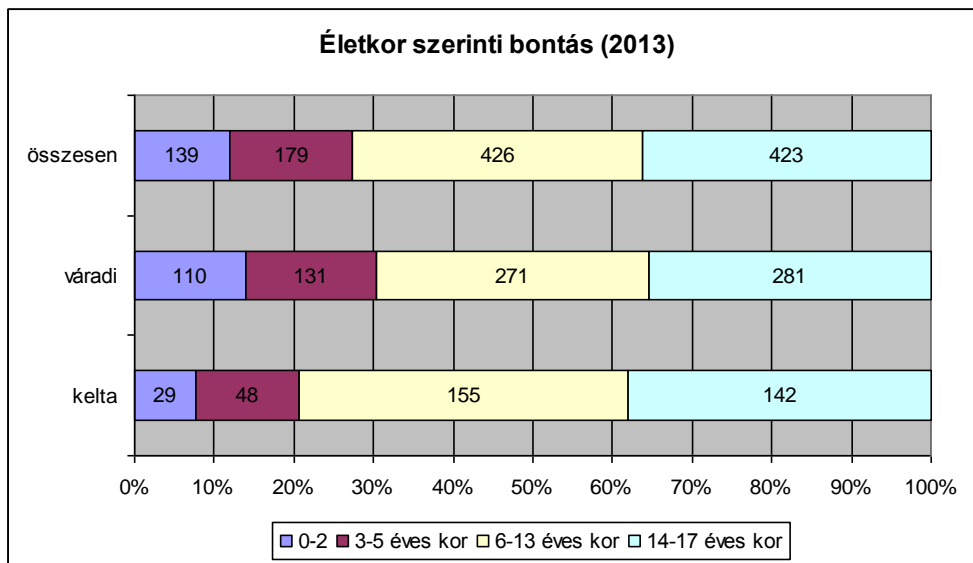
2.számú melléklet

A gondozás típusai:

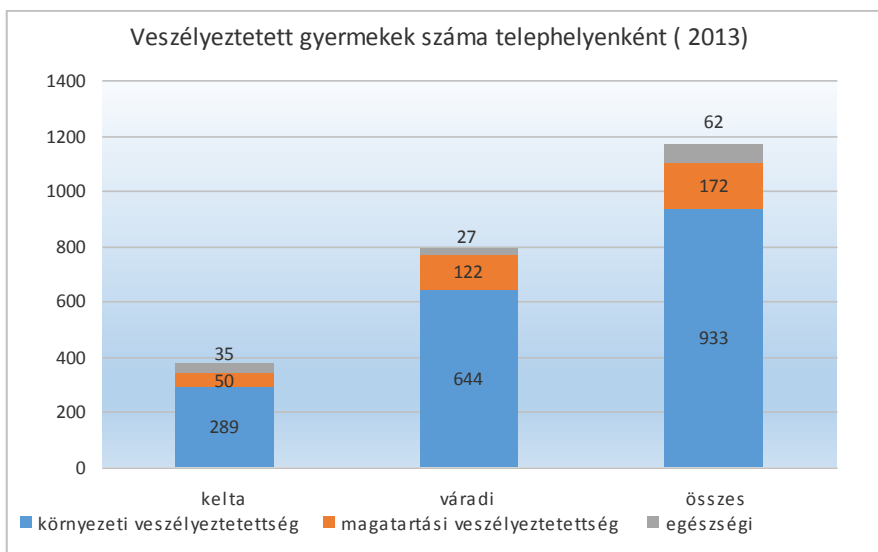
3.számú melléklet

A szolgáltatást igénybe vevő gyerekek életkor szerinti bontása

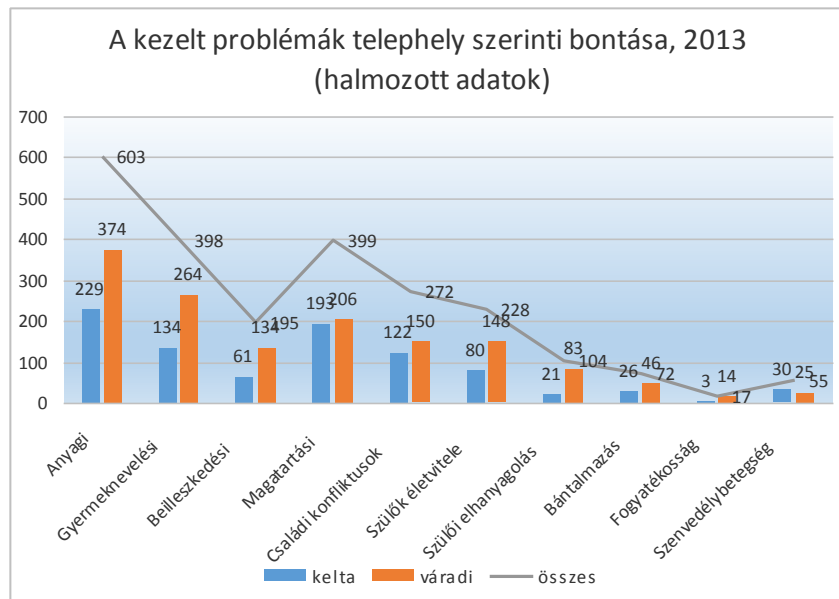
4.számú melléklet

A veszélyeztetett gyermekek száma

5.számú melléklet

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Készítette:

Törzsökné Góczán Emese – Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer

Önkormányzat, Szociális Szolgáltató Főosztály

Trenkáné Csom Henrietta – BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság